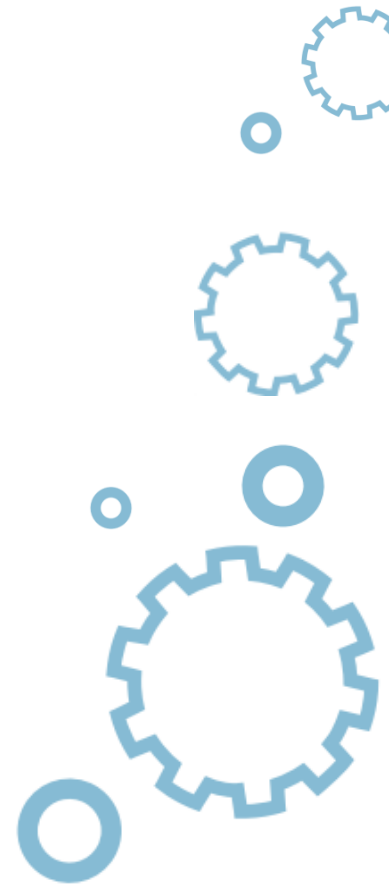

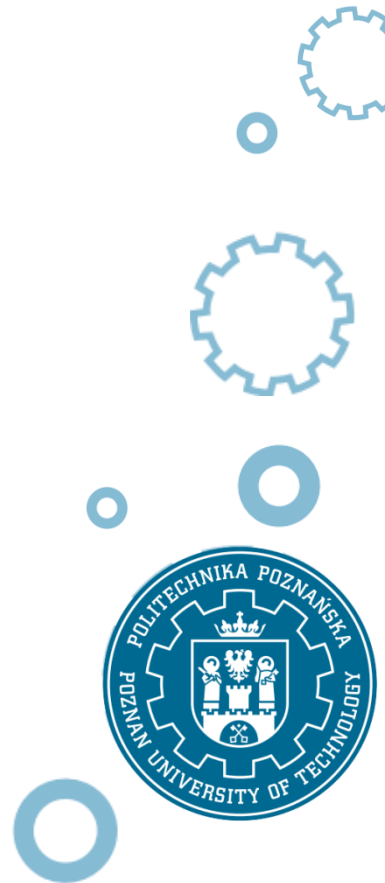
Maciej Sobieraj

Wykład 1

Outline

1. Wprowadzenie do programowania

Pierwszy program

- Określenie oczekiwań. Jaki rezultat chcemy otrzymać.
- Wyświetlenie krótkiego tekstu na ekranie. Załóżmy, że tekst będzie następujący:
„It's me, your first program.”
- Jakie następne kroki musimy podjąć? Spróbujmy je wymienić:
 - Uruchomienie programu
 - Wyświetlenie tekstu
 - Zakończenie działania
- Ten rodzaj struktury, pół formalny opis każdego kroku programu nazywany jest **algorytmem**.

Pierwszy program

- # (hash) na początku pierwszej linii określa zawartość określaną mianem dyrektywy preprocesora (**preprocessor directive**)

```
#include <iostream>
```

```
using namespace std;
```

```
int main(void) {
```

```
    cout << "It's me, your first program.";
```

```
    return 0;
```

```
}
```

- Oddzielna część kompilatora, której zadaniem jest wstępne wczytanie tekstu do programu i wykonanie pewnych modyfikacji.

Pierwszy program

- Zmiany, które wprowadzi preprocesor, są w pełni kontrolowane przez jego dyrektywy.
- Mamy do czynienia z dyrektywą **include**.
- Kiedy preprocesor wykonuje tę dyrektywę, zastępuje dyrektywę zawartością pliku, którego nazwa znajduje się w tej dyrektywie.

```
#include <iostream>
```

```
using namespace std;
```

```
int main(void) {
```

```
    cout << "It's me, your first program.";
```

```
    return 0;
```

```
}
```


Pierwszy program

- Pisanie programu jest podobne do budowania konstrukcji z gotowymi blokami.
- W naszym programie użyjemy jednego takiego bloku, który zostanie wykorzystany gdy chcemy napisać coś na ekranie.
- Ten blok nazywa się **cout**, ale kompilator nic o nim nie wie.

Pierwszy program

- Zestaw wstępnych informacji, których potrzebuje kompilator, znajduje się w plikach nagłówkowych (**header files**).
- Pliki te zawierają zbiór wstępnych informacji o gotowych blokach, które mogą być używane przez program do wyświetlenia tekstu na ekranie lub do wczytania znaków z klawiatury.
- Kiedy więc nasz program zamierza coś wyświetlić, użyje bloku zwanego **cout**.

Pierwszy program

- W języku C ++ wszystkie elementy standardowej biblioteki C ++ deklarowane są w przestrzeni nazw (**namespace**) o nazwie std.

Przestrzeń nazw jest abstrakcyjnym kontenerem lub środowiskiem stworzonym do przechowywania, logicznego grupowania unikatowych elementów (bloków).

```
#include <iostream>
```

```
using namespace std;
```

```
int main(void) {
```

```
    cout << "It's me, your first program.";
```

```
    return 0;
```

```
}
```


Pierwszy program

- Standard języka C ++ zakłada, że spośród wielu różnych bloków, które mogą być wprowadzone do programu, zawsze musi być obecny jeden określony blok, w przeciwnym razie program nie będzie poprawny.
- Ten blok jest zawsze funkcją o tej samej nazwie: **main**.

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main(void) {
    cout << "It's me, your first program.";
    return 0;
}
```


Pierwszy program

- Wewnątrz głównego obiektu funkcjonalnego znajdujemy odnośnik do bloku o nazwie **cout**.
- Każda instrukcja w C ++ musi kończyć się średnikiem.
- To konkretne stwierdzenie mówi: poinstruuuj podmiot o nazwie **cout**, aby wyświetlał następujący tekst na ekranie (jak wskazuje <<, który określa kierunek, w którym wysyłany jest tekst).

```
#include <iostream>
```

```
using namespace std;
```

```
int main(void) {
```

```
    cout << "It's me, your first program.";
```

```
    return 0;
```

```
}
```


Pierwszy program

- Polecenie **return** używane jest w funkcji, powoduje zakończenie wykonywania funkcji.
- Jeśli wykonasz **return** w dowolnym miejscu wewnątrz funkcji, funkcja ta natychmiast przerywa wykonywanie.

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main(void) {
    cout << "It's me, your first program.";
    return 0;
}
```


Liczby

- Liczby obsługiwane przez współczesne komputery są dwojakiego rodzaju:
 - liczby całkowite (integers), pozbawione części ułamkowej,
 - liczby zmiennoprzecinkowe (floating-point numbers), które zawierają (lub są w stanie pomieścić) część ułamkową.
- Charakterystyka liczby określająca jej rodzaj, zakres i zastosowanie nazywa się typem (**type**).

Zmienne

- Do przechowywania liczb lub wyników operacji arytmetycznych używamy specjalnych "kontenerów" zwanych zmiennymi.
- Każda zmienna ma :
 - nazwę
 - typ
 - wartość

Zmienne

- Jeśli chcesz nadać nazwę zmiennej, musisz przestrzegać kilku ścisłych zasad:
 - nazwa zmiennej może składać się z wielkich i małych liter alfabetu łacińskiego, cyfr i znaku (podkreślenie),
 - nazwa zmiennej musi zaczynać się od litery,
 - znak podkreślenia to litera (dziwne, ale prawdziwe),
 - wielkie i małe litery traktowane są jako różne (trochę inaczej niż w świecie rzeczywistym - Alice i ALICE to te same imiona, ale są to dwie różne nazwy zmiennych, a co za tym idzie dwie różne zmienne).

Zmienne

- **Typ** jest atrybutem, który jednoznacznie określa, które wartości mogą być przechowywane wewnątrz zmiennej.
- Spotkaliśmy już typy całkowite (**int**) i zmiennoprzecinkowe (**float**).
- **Wartość** zmiennej jest tym, co do niej włożyliśmy.
- Możemy wprowadzić tylko wartość zgodną z typem zmiennej.
- Zmienna tworzona jest w wyniku **deklaracji**.
- **Deklaracja** jest strukturą składniową, która wiąże nazwę podaną przez programistę ze specjalnym **typem** oferowanym przez język C ++.

Zmienne

- **Deklaracja** zmiennej typu int o nazwie Counter.

int Counter;

- **Operator przypisania (assignment operator)** ma prostą składnię i jednoznaczną interpretację.

Counter = 1;

- Kolejny przykład:

Result = 100 + 200;

Zmienne

- W języku C ++ znak = nie oznacza, że **jest równy**, ale **przypisuje wartość**.
- Wartość zmiennej x jest zwiększana o 1, nie ma to nic wspólnego z porównywaniem zmiennej z jakąkolwiek wartością.

x = x + 1;

Zmienne

- Lista słów, które odgrywają szczególną rolę w każdym programie napisanym w języku C ++

and	do	new	switch
and_eq	double	not	template
asm	dynamic_cast	not_eq	this
auto	else	operator	throw
bitand	enum	or	true
bitor	explicit	or_eq	try
bool	export	private	typedef
break	extern	protected	typeid
case	false	public	typename
catch	float	register	union
char	for	reinterpret_cast	unsigned
class	friend	return	using
compl	goto	short	virtual
const	if	signed	void
const_cast	inline	sizeof	volatile
continue	int	static	wchar_t
default	long mutable	static_cast	while
delete	namespace	struct	xor
			xor_eq

Komentarze

- Komentarz wierszowy (line comment) odrzuca wszystko, od miejsca, w którym znaleziono parę znaków ukośnych (//) do końca tej samej linii.

```
int Counter; // counts the number of sheep in the meadow
```

- W języku C ++ komentarz blokowy jest tekstem rozpoczynającym się od pary następujących znaków:

```
/* Counter variable counts the number of sheep in the meadow */  
int Counter;
```


Liczby zmiennoprzecinkowe

- **Uwaga:** separator dziesiętny jest niezbędny do rozpoznawania liczb zmiennoprzecinkowych w C ++. Spójrz na te dwie liczby:
 - 4
 - 4.0
- Możesz myśleć, że są dokładnie takie same, ale kompilator C ++ widzi je zupełnie inaczej:
 - 4 jest typu int.
 - 4.0 jest typu float.

Liczby zmiennoprzecinkowe

- Bardzo ważna różnica między tymi dwoma typami danych

```
int i;
```

```
float x;
```

```
i = 10 / 4;
```

```
x = 10.0 / 4.0;
```

- Po zmianie z **int** na **float**, wartość zmiennej **f** wynosi 100.0, ponieważ wartość typu **int** (100) jest automatycznie konwertowana na zmienną (100.0).

```
int i;
```

```
float f;
```

```
i = 100;
```

```
f = i;
```


Operator

- **Operator przypisania** znak =
- ***** **operator mnożenia**

```
int i,j,k;  
float x,y,z;
```

```
i = 10;  
j = 12;  
k = i * j;  
x = 1.25;  
y = 0.5;  
z = x * y;
```


Operatory

- / operator dzielenia

```
int i,j,k;  
float x,y,z;
```

```
i = 10; j = 5;  
k = i / j;  
x = 1.0; y = 2.0;  
z = x / y;
```

- Dzielenie przez zero

```
float x;
```

```
x = 1.0 / 0.0;
```

```
float x,y;
```

```
x = 0.0;  
y = 1.0 / x;
```


Operator

- **Operator dodawania + (plus)**

```
int i,j,k;
```

```
float x,y,z;
```

```
i = 100; j = 2;
```

```
k = i + j;
```

```
x = 1.0; y = 0.02;
```

```
z = x + y;
```

- **Operator odejmowania – (minus)**

```
int i,j,k;
```

```
float x,y,z;
```

```
i = 100; j = 200;
```

```
k = i - j;
```

```
x = 1.0; y = 1.0;
```

```
z = x - y;
```


Operatory

- **Operator modulo** jest dość osobliwy, ponieważ nie ma odpowiednika wśród tradycyjnych operatorów arytmetycznych.
- Jego graficzna reprezentacja w języku C++ to % (procent). Jest operatorem binarnym (wykonuje operację modulo)

```
int i,j,k;
```

```
i = 13;
```

```
j = 5;
```

```
k = i % j;
```


Operators

- Operators w kolejności od najwyższego do najniższego priorytetu.

$+$ $-$	unary
$*$ $/$ $\%$	
$+$ $-$	binary

Operatory

- Oba operatory (* i %) mają ten sam priorytet.

2 * 3 % 5

- Podwyrażenia w nawiasach są zawsze obliczane jako pierwsze

```
int i,j,k,l;  
i = 100;  
j = 25;  
k = 13;  
l = (5 * ((j % k) + i) / (2 * k)) / 2;
```


Operatory

- Operator użyty do zwiększenia wartości zmiennej o jeden
 - `int SheepCounter;`
 - `SheepCounter = 0;`
 - `SheepCounter++;`
- Zmniejszenie wartości o jeden
 - `DaysUntilHoliday--;`

Operatory

- Operacja: `++Variable` `--Variable`
 - Efekt: Zwiększ / zmniejsz zmienną o 1 i użyj jej wartości już zwiększonej / zredukowanej.
- Operacja: `Variable++` `Variable--`
 - Efekt: Użyj wartości oryginalnej (niezmienionej), a następnie zwiększ lub zmniejsz wartość zmiennej o 1.

<code>Variable++</code>	post-increment operator
<code>++Variable</code>	pre-increment operator
<code>Variable--</code>	post-decrement operator
<code>--Variable</code>	pre-decrement operator

Operator

- Wynik?

```
int i,j;
```

```
i = 4;
```

```
j = 2 * i++;
```

```
i = 2 * --j;
```


Operator

- Operator skróków

`i *= 2;`

`SheepCounter += 10;`

`SheepCounter = SheepCounter + 10;`

`i = i * 2;`

Typ char

- char, skrót od słowa “character”.

char Character;

- Komputery przechowują znaki jako liczby.

Character	Dec	Hex		Character	Dec	Hex
@	64	40		`	96	60
A	65	41		a	97	61
B	66	42		b	98	62
C	67	43		c	99	63
D	68	44		d	100	64

Typ char

- Ujęte w pojedyncze cudzysłowy (apostrofy)

Character = 'A';

- Przypisz nieujemną liczbę całkowitą, która jest kodem wymaganego znaku

Character = 65;

Typ char

- Język C ++ wykorzystuje specjalną konwencję, która obejmuje także inne postacie, nie tylko apostrofy.
- Znak \ (zwany odwrotnym ukośnikiem) działa jako tak zwany znak **escape**, ponieważ używając znaku \ odchodzimy od normalnego znaczenia znaku następującego po \

Character = '\\';

Typ char

- `\n` – oznacza przejście do nowej linii i czasami nazywany jest LF (Line Feed)

`\n`

- `\r` – oznacza powrót do początku linii i czasami nazywany jest CR (Carriage Return)

`\r`

Typ char

- **\a** (alarm) jest reliktem przeszłości, gdy często używano telegrafów do komunikowania się z komputerami; wysłanie znaku włącza dzwonek, stąd znak jest oficjalnie nazywany BEL (jako dzwonek);

\a

Typ char

- W języku C ++ istnieje założenie, które może wydawać się zaskakujące: typ **char** jest traktowany jako szczególny rodzaj typu **int**.

```
char Char;
```

```
Char = 'A';
```

```
Char += 32;
```

```
Char -= ' ';
```

```
Char = 'A' + 32;
```

```
Char = 'A' + ' ';
```

```
Char = 65 + ' ';
```

```
Char = 97 - ' ';
```

```
Char = 'a' - 32;
```

```
Char = 'a' - ' ';
```


Pytanie: czy x jest równy y ?

- Tutaj mamy innego programistę, który osobno liczy czarne i białe owce i może zasnąć tylko wtedy, gdy jest dokładnie dwa razy więcej czarnych owiec niż białych

`BlackSheepCounter == 2 * WhiteSheepCounter`

Pytanie: czy x jest różny od y ?

- Aby zadać to pytanie, używamy $\neq$ (exclamation equal).

DaysUntilTheEndOfTheWorld $\neq$ 0

Pytanie: czy x jest większe od y ?

- Można zadać to pytanie używając operatora $>$ (greater).

BlackSheep $>$ WhiteSheep

Pytanie: czy x jest większe bądź równe y ?

- Operator “większe” operator ma inny specjalny, nieostry wariant, ale jest oznaczony inaczej niż w klasycznej notacji arytmetycznej: $\geq$ (greater equal).

CentigradesOutside $\geq$ 0.0

Pytanie: czy x jest mniejsze bądź równe y ?

- Operatory, które używamy w tym przypadku to operator $<$ (mniejszy) oraz operator nieostry $<=$ (mniejszy równy).

`CurrentVelocity < 110`

`CurrentVelocity <= 110`

Jak możemy użyć odpowiedzi, którą otrzymaliśmy?

- Co możemy zrobić z odpowiedzią, którą dał nam komputer? Mamy co najmniej dwie opcje: po pierwsze, możemy ją zapamiętać (zapisać w zmiennej) i wykorzystać później. Jak to zrobimy?

```
int Answer, Value1, Value2;
```

```
Answer = Value1 >= Value2;
```


Instrukcje warunkowe

- Mechanizm umożliwiający nam zrobienie czegoś, jeśli spełniony jest warunek.
- Język C ++ oferuje nam specjalne instrukcje. Ze względu na swój charakter i zastosowanie, nazywa się to **instrukcją warunkową**.

`if(true_or_not) do_this_if_true;`

```
if(TheWeatherIsGood) GoForAWalk();  
HaveLunch();
```


Instrukcje warunkowe

- Mechanizm umożliwiający nam zrobienie czegoś, jeśli spełniony jest warunek.
- Język C ++ oferuje nam specjalne instrukcje. Ze względu na swój charakter i zastosowanie, nazywa się to **instrukcją warunkową**.

```
if(SheepCounter >= 120) SleepAndDream();
```


Instrukcje warunkowe

- Kiedy musimy wykonać warunkowo więcej niż jedną instrukcję, musimy użyć nawiasów klamrowych { i }, które tworzą strukturę zwaną **strukturą złożoną** lub (znacznie prościej) **blokiem**. Kompilator traktuje blok jako pojedynczą instrukcję.

```
if(SheepCounter >= 120) {MakeABed(); TakeAShower();  
SleepAndDream(); } FeedTheSheepdogs();
```


Instrukcje warunkowe

- Kiedy musimy wykonać warunkowo więcej niż jedną instrukcję, musimy użyć nawiasów klamrowych { i }, które tworzą strukturę zwaną **strukturą złożoną** lub (znacznie prościej) **blokiem**. Kompilator traktuje blok jako pojedynczą instrukcję.

```
if(SheepCounter >= 120){  
    MakeABed();  
    TakeAShower();  
    SleepAndDream();  
}  
FeedTheSheepdogs();
```


Wyjście

- **cout** jest jednym ze strumieni i jest gotowy do pracy bez specjalnych przygotowań - potrzebuje tylko nazwy pliku nagłówkowego.
- Zarówno operator `<<` jak i strumień **cout** odpowiadają za dwa ważne działania:
 - **przekształcenie** wewnętrznej (maszynowej) reprezentacji wartości całkowitej w formę akceptowalną dla ludzi
 - **przeniesienie** skonwertowanej postaci na urządzenie wyjściowe, np. konsola

```
int herd_size = 110;  
cout << herd_size;
```


Wyjście

- Możesz także połączyć więcej niż jeden operator << w jednym ciągu **cout**, a każdy z wypisywanych elementów może być innego typu.

```
int herd_size = 123;  
cout << "Sheep counted so far: " << herd_size;
```

```
int square_side = 12;  
cout << "The square perimeter is: " << 4 * square_side;
```


Wyjście

- Jeśli chcesz, aby wartość typu **int** była przedstawiana jako stała liczba heksadecymalna, musisz użyć tak zwanego **manipulatora**.
- Manipulator zaprojektowany do przełączania strumienia w tryb szesnastkowy nazywany jest **hex**.

```
int byte = 255;
```

```
cout << "Byte in hex: " << hex << byte;
```

```
int byte = 255;
```

```
cout << hex << byte;
```

```
cout << byte << dec << byte;
```


Wyjście

- Manipulator **oct** przełącza strumień na tryb ósemkowy.

```
int byte = 255;  
cout << oct << byte;
```


Wyjście

- Trzy manipulatory, które wcześniej pokazywaliśmy, są tylko jedną z metod (prawdopodobnie najprostszych) dostępu do właściwości `basefield`. Ten sam efekt można osiągnąć za pomocą manipulatora **`setbase`**, który bezpośrednio instruuje strumień o wartości bazowej, której powinien użyć podczas konwersji.
- Wymaga pliku nagłówkowego o nazwie **`iomanip`**

```
#include <iostream>
#include <iomanip>

using namespace std;
int main(void)
{
    int byte = 255;
    cout << setbase(16) << byte;
    return 0;
}
```


Wyjście

- Ogólnie, strumienie wyjściowe (w tym **cout**) są w stanie **rozpoznać rodzaj wypisywanej wartości** i odpowiednio działać, tzn. będą używać odpowiedniej formy prezentacji danych dla wartości **char** i **float**.

```
char Char = 'X', Minus = '-';
```

```
float Float = 2.5;
```

```
cout << Char << Minus << Float;
```


Wyjście

- **cout** jest w stanie rozpoznać **rzeczywisty typ swojego elementu**, nawet jeśli jest to efekt konwersji.
- Kod ASCII znaku X to 88

```
char Char = 'X';  
int Int = Char;  
cout<<Char<<" "<<(int)Char<<" "<<Int<<" "<<(char)Int;
```


Wyjście

- Czasami możemy chcieć (a czasami musimy) **złamać** linię przesyłaną na ekran.

```
cout << "1\n2" << endl << "3\n";
```


Wyjście

- Strumienie wyjściowe próbują wyprowadzać wartości zmiennoprzecinkowe w formie, która jest bardziej zwarta i decyzja jest podejmowana dla każdej wydrukowanej wartości zmiennoprzecinkowej.
- Na przykład poniższy fragment:
 - `float x = 2.5, y = 0.0000000025;`
 - `cout << x << endl << y << endl;`
- Na ekranie wyświetli następujące dane wyjściowe:
 - `2.5`
 - `2.5e-009`

Wyjście

```
float x = 2.5, y = 0.00000000025;  
cout << fixed << x << " " << y << endl;  
cout << scientific << x << " " << y << endl;
```

- Program wyświetli następujący tekst:
 - 2.500000 0.000000
 - 2.500000e+000 2.500000e-009

Wejście

- Najprostszym sposobem jest mentalna zmiana kierunku transferu i potwierdzenie tego dla wprowadzania danych:
 - Używamy strumienia **cin** zamiast **cout**
 - Używamy operatora **>>** zamiast **<<**.
- Nawiasem mówiąc, operator **>>** jest często nazywany **operatorem ekstrakcji**.
- Strumień **cin**, wraz z operatorem ekstrakcji, jest odpowiedzialny za :
 - przenoszenie czytelnej dla człowieka postaci danych z urządzenia wejściowego, np. konsola
 - przekształcenie danych w wewnętrzną (maszynową) reprezentację wprowadzanej wartości.

Wejście

- Użytkownik wprowadza wartość z klawiatury, a program zapisuje ją w określonej zmiennej (*MaxSheep*).

```
cin >> MaxSheep;
```


Wejście

```
#include <iostream>

using namespace std;

int main(void)
{
    int value,square;

    cout << "Give me a number and I will square it!\n";
    cin >> value;
    square = value * value;
    cout << "You've given " << value << endl;
    cout << "The squared value is " << square << endl;
    return 0;
}
```


Wejście

```
#include <iostream>
#include <cmath>

using namespace std;

int main(void) {
    float value,squareroot;

    cout << "Give me a number and I will find its square root:" << endl;
    cin >> value;
    if(value >= 0.0) {
        squareroot = sqrtf(value);
        cout << "You have given: " << value << endl;
        cout << "The square root is: " << squareroot << endl;
    }
    return 0;
}
```


Outline

1. Kontrola przepływu i typy danych

Instrukcje warunkowe

- Język "C ++" pozwala nam wyrazić alternatywne plany.
- Tak więc wykonanie instrukcji **if-else** wygląda następująco :
 - **jeśli** warunek jest "prawdziwy" (jego wartość nie jest równa zero), wykonywana jest instrukcja *perform_if_condition_true* i kończy się instrukcja warunkowa;
 - **jeśli** warunek jest "fałsz" (jest równy zero), wykonywana jest *perform_if_condition_false*, i kończy się instrukcja warunkowa

```
if (true_or_false_condition)
    perform_if_condition_true;
else
    perform_if_condition_false;
```

```
if(TheWeatherIsGood)
    GoForAWalk();
else
    GoToATheatre();
    HaveLunch();
```


Instrukcje warunkowe

- Podobnie jak inne, prostsze instrukcje, które już napotkaliśmy, zarówno **if**, jak i **else**, mogą zawierać tylko **jedną instrukcję**.
- Jeśli chcesz dodać więcej niż jedną instrukcję, musisz użyć bloku

```
if(TheWeatherIsGood) {  
    GoForAWalk();  
    HaveFun();  
}  
else {  
    GoToATheatre();  
    EnjoyTheMovie();  
}  
HaveLunch();
```


Instrukcje warunkowe

- Pomyśl o tym, kiedy instrukcja umieszczona po **if** jest kolejną instrukcją **if**.
- Pamiętaj, że każdy **else** odnosi się do najbliższej poprzedniej instrukcji **if**, która nie pasuje do żadnego innego **else**

```
if(TheWeatherIsGood)
    if(NiceRestaurantFound)
        HaveLunch();
    else
        EatASandwich();
else
    if(TicketsAvailable)
        GoToATheatre();
    else
        GoShopping();
```


Instrukcje warunkowe

- Struktura złożona z kilku instrukcji **if**, nazywa się kaskadą.

```
if(TheWeatherIsGood)
    GoForAWalk();
else if(TicketsAvailable)
    GoToATheatre();
else if(TableAvailable)
    GoForALunch();
else
    PlayChessAtHome();
```


Nie tylko `int` jest `int`

- Aby określić nasze wymagania dotyczące pamięci, możemy użyć dodatkowych słów kluczowych (modyfikatorów):
 - **long** – używany do zadeklarowania, że potrzebujemy szerszego zakresu `int` niż standardowy;
 - **short** – używany do zadeklarowania, że potrzebujemy węższego zakresu `int` niż standardowy;
 - **unsigned** – używane do deklarowania, że zmienna będzie używana tylko dla liczb nieujemnych;

Nie tylko `int` jest `int`

- Zmienna **Counter** użyje mniejszej liczby bitów niż standardowy `int` (np. może mieć długość 16 bitów - w tym przypadku zakres zmiennej zostanie zawężony do zakresu [-32768 do 32767]).
- Słowo `int` może zostać pominięte, ponieważ wszystkie deklaracje bez nazwy typu są uważane za domyślnie określające `int`

short int Counter;

Nie tylko `int` jest `int`

- Zmienna **`Ants`** użyje więcej bitów niż standardowy `int` (na przykład 64 bity, więc może być używana do przechowywania liczb z zakresu od [-9223372036854775808 do 9223372036854775807])

`long int Ants;`

Nie tylko `int` jest `int`

- Jeśli uznamy, że zmienna nigdy nie będzie wartością ujemną, możemy użyć modyfikatora *unsigned*

unsigned int Positive;

- Możemy również łączyć ze sobą niektóre modyfikatory

unsigned long int HugeNumber;

Nie tylko **int** jest **int**

- Modyfikatory *short* i *long* nie mogą być używane z **float**, ale istnieje typ o nazwie **double**.
- Dane przechowywane w zmiennej zmiennoprzecinkowej mają **skończoną precyzję** - innymi słowy, tylko pewna liczba cyfr jest dokładnie zapisana w zmiennej

11111111111111111111.11111111111111111111

1111111131851653120.000000

- Można powiedzieć, że zmienna zapisuje (tylko) 8 cyfr. Jest to oczekiwana dokładność 32-bitowych zmiennych typu **float**. Używanie typu **double** (zwykle 64-bitowe) gwarantuje, że zmienna zapisze więcej cyfr - około 15 do 17.

Zmienne float

- Jeśli bardzo mała wartość zmiennoprzecinkowa zostanie dodana do bardzo dużej, może skończyć się to niespodzianką.

11111111000.0 + 0.00011111111

- Jeśli dodamy te dwie zmienne, prawdopodobnie dostaniemy
 - **1111110656.000000**

Pamięci George'a Boole'a

- Zmienne tego typu mogą przechowywać tylko dwie różne wartości : **true** i **false**.

```
bool developer_is_hungry = false;
```


Prosty program

```
/* finding the larger of two numbers */
#include <iostream>
using namespace std;

int main(void) {
    /* the two numbers */
    int number1,number2;

    /* we will save the larger number here */
    int max;

    /* read two numbers */
    cin >> number1;
    cin >> number2;

    /* we temporarily assume that the former number is the larger one */
    /* we will check it soon */
    max = number1;

    /* we check if the assumption was false */
    if(number2 > max)
        max = number2;

    /* we print the result */
    cout << "The larger number is " << max << endl;

    /* we finish the program successfully */
    return 0;
}
```


Prosty program

```
/* finding the largest of three numbers */
#include <iostream>
using namespace std;

int main(void) {
    /* the three numbers */
    int number1, number2, number3;

    /* we will save the larger number here */
    int max;

    /* read three numbers */
    cin >> number1;
    cin >> number2;
    cin >> number3;

    /* we temporarily assume that the former number is the larger one */
    /* we will check it soon */
    max = number1;

    /* we check if the second value is the largest */
    if(number2 > max)
        max = number2;

    /* we check if the third value is the largest */
    if(number3 > max)
        max = number3;

    /* we print the result */
    cout << "The largest number is " << max << endl;

    /* we finish the program successfully */
    return 0;
}
```


Prosty program

- Zignorujemy teraz język "C ++" i spróbujemy analizować problem, nie myśląc o programowaniu. Innymi słowy, spróbujemy napisać **algorytm**, a kiedy będziemy z niego zadowoleni, spróbujemy go zaimplementować.
- Zamierzamy użyć jakiejś notacji, która w ogóle nie jest językiem programowania, ale jest sformalizowana, zwięzła i czytelna. Nazywamy to **pseudo-kodem**.

```
1. max = -999999999;  
2. read number  
3. if(number == -1) print max next stop;  
4. if(number > max) max = number  
5. go to 2
```


Pętla “while”

- Wykonywanie pewnej części kodu więcej niż jeden raz nazywa się **pętlą**.

```
while my hands are dirty  
    I am washing my hands;
```

- while** powtarza wykonywanie tak długo, dopóki warunek jest „true”.

```
while(conditional_expression)  
    statement;
```


Pętla “while”

- jeśli chcesz aby pętla **while** wykonała więcej niż jedną instrukcję, musisz (jak w przypadku **if**) użyć bloku

```
while(conditional_expression) {  
    statement_1;  
    statement_2;  
    :  
    :  
    statement_n;  
}
```

```
while(1) {  
    cout << "I am stuck inside a loop" << endl;  
}
```


Pętla “while”

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main(void) {
    /* temporary storage for the incoming numbers */
    int number;
    /* get the first value */
    cin >> number;
    /* we will store the currently greatest number here */
    int max = number;
    /* if the number is not equal to -1 we will continue */
    while(number != -1) {
        /* is the number greater than max? */
        if(number > max)
            /* yes – update max */
            max = number;
        /* get next number */
        cin >> number;
    }
    /* print the largest number */
    cout << "The largest number is " << max << endl;
    /* finish the program successfully */
    return 0;
}
```


Pętla “while”

```
int main(void) {  
    /* we will count the numbers here */  
    int Evens = 0, Odds = 0;  
  
    /* we will store the incoming numbers here */  
    int Number;  
  
    /* read first number */  
    cin >> Number;  
  
    /* 0 terminates execution */  
    while(Number != 0) {  
        /* check if the number is odd */  
        if(Number % 2 == 1)  
            /* increase „odd” counter */  
            Odds++;  
        else  
            /* increase „even” counter */  
            Evens++;  
        /* read next number */  
        cin >> Number;  
    }  
    /* print results */  
    cout << "Even numbers: " << Evens << endl;  
    cout << "Odd numbers: " << Odds << endl;  
    return 0;  
}
```


Pętla “while”

if(Number % 2 == 1) ...

if(Number % 2) ...

Pętla “while”

```
int main(void) {  
    int counter = 5;  
  
    while(counter != 0) {  
        cout << "I am an awesome program" << endl;  
        counter--;  
    }  
    return 0;  
}
```

```
int main(void) {  
    int counter = 5;  
  
    while(counter) {  
        cout << "I am an awesome program" << endl;  
        counter--;  
    }  
    return 0;  
}
```

```
int main(void) {  
    int counter = 5;  
  
    while(counter--)  
        cout << "I am an awesome program" << endl;  
    return 0;  
}
```


Pętla „do ... while”

- Pętla **do while** :

- warunek jest sprawdzany na końcu,
- pętla jest wykonywana co najmniej raz, nawet jeśli warunek nie jest spełniony.

```
do
    statement;
while(condition);

do {
    statement_1;
    statement_2;
    :
    :
    statement_n;
} while(condition);
```


Pętla „do ... while”

```
#include <iostream>
```

```
using namespace std;
```

```
int main(void) {  
    int number;  
    int max = -100000;  
    int counter = 0;  
    do {  
        cin >> number;  
        if(number != -1)  
            counter++;  
        if(number > max)  
            max = number;  
    } while (number != -1);  
    if(counter)  
        cout << "The largest number is " << max << endl;  
    else  
        cout << "Are you kidding? You haven't entered any number!" << endl;  
    return 0;  
}
```


Pętla "for"

- ważniejsze jest **policzenie „przebiegów”** pętli niż sprawdzenie warunków.
- Możemy wyróżnić trzy niezależne elementy :
 - **Ustawienie wartości początkowej licznika**
 - **Sprawdzenie warunku końca**
 - **Modyfikacja licznika**

```
int i;
```

```
i = 0;
```

```
while (i < 100) {  
    /* the body goes here */
```

```
    i++;
```

```
}
```

```
for(i = 0; i < 100; i++) {  
    /* the body goes here */  
}
```


Pętla “for”

```
#include <iostream>

using namespace std;

int main(void) {
    int pow = 1;

    for(int exp = 0; exp < 16; exp++) {
        cout << "2 to the power of " << exp << " is " << pow << endl;
        pow *= 2;
    }
    return 0;
}
```


Instrukcje **break** oraz **continue**

- **break** – natychmiastowe wyjście z pętli oraz bezwarunkowe zakończenie wykonywanych operacji w pętli; program przechodzi do wykonania pierwszej instrukcji po ciele pętli

```
#include <iostream>

using namespace std;

int main(void) {
    int number;
    int max = -100000;
    int counter = 0;
    for(;;){
        cin >> number;
        if(number == -1)
            break;
        counter++;
        if(number > max)
            max = number;
    }
    if(counter)
        cout << "The largest number is " << max << endl;
    else
        cout << "Are you kidding? You haven't entered any number!" << endl;
    return 0;
}
```


Instrukcje **break** oraz **continue**

- **continue** – zachowuje się tak jakby program wykonał ostatnią instrukcję w pętli; osiągnięto koniec ciała pętli i ponownie sprawdzany jest warunek końca

```
#include <iostream>

using namespace std;

int main(void) {
    int number;
    int max = -100000;
    int counter = 0;

    do {
        cin >> number;
        if(number == -1)
            continue;
        counter++;
        if(number > max)
            max = number;
    } while (number != -1);
    if(counter)
        cout << "The largest number is " << max << endl;
    else
        cout << "Are you kidding? You haven't entered any number!" << endl;
    return 0;
}
```

